Interreg “RADA un RĀDA”: Veiksmīgi projekti, kas īstenoti Baltijas jūras ostās

Baltijas jūra – mūsu lepnums un dārgums, par kuru ir jārūpējas! Uzzini, kādi interesanti un veiksmīgi Interreg projekti tika īstenoti Baltijas jūras reģionā. Jūlijs un augusts **tematiskajai kampaņai “RADA un RĀDA”** tiek veltīts tēmai “**#8 Ostas**”. Sekojiet mums **Facebook**, lai uzzinātu par jaunumiem, ieteikumumiem, pārrobežu sadarbības aktualitātēm un atbalsta iespējām.

> **Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas** projekts "**EST-LAT Harbours**"

Baltijas jūras reģionā burāšana ar jahtām ir ļoti attīstīta, it īpaši Skandināvijā un Vācijā. Burātājiem ir interese atklāt jaunus galamērķus, tādēļ ir svarīgi tos padarīt vēl pievilcīgākus. Projekta laikā uzlabots Latvijas un Igaunijas jahtu ostu tīkls, kas ir svarīgs priekšnosacījums ārvalstu tūristu – burātāju piesaistei. No 70 šī tīkla ostām infrastruktūras uzlabošanas projekti īstenoti 20 ostās, no kurām 10 ir Latvijas piekrastes ostas: Salacgrīvā, Skultē, Rīgas pilsētas jahtklubā, Jūrmalā, Engurē, Mērsragā, Rojā, Ventspilī, Pāvilostā un Liepājā.
Vienlaikus šis ir sākums jaunam projektam “**EASTBALTIC Harbours**”, kura ietvaros turpinās darbs pie ostu pakalpojumu klāsta paplašināšanas un mārketinga aktivitāšu īstenošanas šī reģiona popularizēšanai ārvalstu burātājiem.
Salacgrīvas jaunā jahtu servisa ēka BURA

"Jāmin, ka Salacgrīvā jaunā servisa ēka kļūs par daļu no pilsētas vizītkartes un promenādes, tādā veidā izveidojot pilsētas centru un popularizējot ostu pilsētas viesiem. Salacgrīvas osta ir tilts starp Igauniju un Latviju, un to katru gadu apmeklē salīdzinoši daudz burātāju. Osta ir integrēta pilsētvidē, lai vēl vairāk piesaistītu burātājus un veidotu tiem atbilstošu vidi – izkāpjot no jahtas, tiem ir iespēja uzreiz apskatīt pilsētu un iekļauties tās aktivitātēs. Mēs redzam ostas attīstību kopsolī ar pilsētas attīstību," pauž Salacgrīvas domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs.

Pāvilosta Marina: Atpūtas komplekss un jahtu piestātne

Pāvilosta Marina ir atpūtas komplekss, kurš piedāvā atpūsties brīvdienu mājās un kempinga istabās. Aktīvās atpūtas cienītāji var izbaudīt burāšanu ar buru katamarāniem vai izbraucienus ar kuteri pa jūru vai Sakas upi.

Jahtu piestātnes garums ir 150m, kurā var pietauvot ap 20-25 jahtu vai kuteru. Ir izbūvēts arī slips un Larssen tipa palīgpiestātne. Bez tam, ir pieejams arī nožogots laukums jahtu un motorlaivu novietošanai vasaras un ziemas periodā uz sauszemes.

Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas projekts "CB Small Ports"

Lai veicinātu Latvijas jahtu ostu atpazīstamību un veicinātu to iekļaušanos Centrālbaltijas reģiona jahtu ostu tīklā, tika uzsākts projekts ar nosaukumu “Enerģiskas mazās ostas Centrālbaltijas reģionā”. Tā mērķis ir attīstīt videi draudzīgu pakalpojumu sniegšanu Centrālbaltijas reģiona jahtu ostās, veicot investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanai un izveidojot Centrālbaltijas reģiona jahtu ostu tīklu kopīgām mārketinga aktivitātēm.

Projekta partneri no Somijas, Zviedrijas, Igaunijas un Latvijs (Rīgas plānošanas reģions un Kurzemes plānošanas reģions) ostās ir veikuši aptauju, lai izvērtētu esošo situāciju mārketinga jomā, un izstrādāja

mārketinga stratēģiju partnerībā esošajām ostām. Tāpat projektā iesaistītajās valstīs ir notikuši tiešsaistes semināri, lai sniegtu informāciju par energoefektīvām iespējām un risinājumiem mazajās ostās, kā arī mārketingu.

> **Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas** projekta "CB Small Ports" burāšanas ekspedīcija

Ideja par burāšanas ekspedīciju Baltijas jūrā draugiem Pellervo Kunnaala un Mikko Puolitaival no Somijas radās, kad abi vēlējās apvienot interesantu laika pavadīšanu ar ieguvumiem vides jomā. Pellervo strādā finanšu jomā, Mikko ir Glābšanas departamenta riska pārvaldības vadītājs, taču abus draugus vieno interese par atjaunojamo enerģiju. Tā nu š.g. maijā buru laiva Fuga uzsāka ekspedīciju Baltijas jūrā ar mērķi izpētīt un iepazīt jaunas tehnoloģijas, kā arī iepazīt Baltijas jūras reģiona ostas.

Kopējais ekspedīcijas ilgums ir aptuveni 2 mēneši un to plānots veikt divās daļās. Pirmais posms, kas sākās 4.maijā no Raumas, Somijā, jau ir noslēdzies un tika veltīts Somijas dienvidu piekrastes, Igaunijas (Tallina), Latvijas (Ventspils), Zviedrijas dienvidu un Ālandu salu izpētei. Otrais posms sāksies jūlija vidū līdz ar regati “Tall Ship Races 2021”, pēc tam augustā buru jahta Fuga dosies uz Somijas rietumu krastu, atpakaļ gar Zviedrijas piekrasti līdz Raumas ostai.

Tā kā ekspedīcijas mērķis ir izpētīt energoefektīvus risinājumus, burātāji uz savas jahtas uzstādīja saules

baterijas, kā arī sadarbojoties ar Igaunijas jaunuzņēmumu “PowerUP Energy Technologies”, izmēģināja darbībā PowerUP ūdeņraža ģeneratoru. Tāpat ekspedīcijas ietvaros jahta Fuga darbojas kā mobilā meteoroloģiskā stacija, kas automātiski nosūta datus Somijas Meteoroloģijas institūtam.

Vienlaikus ekspedīcijas dalībnieki ir projekta CB Small Ports vēstneši. Burātāji, apmeklējot reģiona ostas, iepazīstina ar projektu, sniedz informāciju par energoefektivitāti, drošību un palielina izpratni par dabai draudzīgāku resursu izmantošanas nepieciešamību. Projekta mērķis ir attīstīt videi draudzīgu pakalpojumu sniegšanu Centrālbaltijas reģiona jahtu ostās, veicot investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanai un izveidojot Centrālbaltijas reģiona jahtu ostu tīklu kopīgām mārketinga aktivitātēm. Vairāk par projektu var uzzināt **šeit**.

Burāšanas ekspedīciju ir iespējams vērot tiešsaistē 24/7.

> **Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas** projekts “**Palanga. Pavilosta: Maritime inspired history**”

Projekts “Palanga. Pāvilosta: jūras iedvesmota vēsture” iestājas par dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un ilgtspējīgas attīstības veicināšanu. Tas kalpo kā līdzeklis, lai iegūtu inovatīvus risinājumus, labāku pieejamību un ilgtspēju Baltijas jūras reģionam un tā attīstībai. Projekta vispārīgais mērķis ir veicināt ilgtspējīgu un vienotu sociālekonomisko attīstību, un padarīt reģionu konkurētspējīgāku un pievilcīgāku apmeklētājiem.
Rezultātā tika rīkotas interaktīvas izstādes par kultūras mantojuma objektiem un jaunizveidotiem produktiem, veidotas publikācijas, kompaktdiski, brošūras un displeja stendi. Projekts sniedz labumu kultūras kopienai un vietējiem iedzīvotājiem ne tikai iepazīstinot ar vietējo vēsturi, bet arī tai pašā laikā parādot, kādā veidā abas kaimiņvalstis ir saistītas. Starpvalstu savstarpējā sadarbība ir bijusi veiksmīga, jo gan Palangai, gan Pāvilostai ir vēsturiski daudz kā kopīga, atrodoties Baltijas jūras krastā.
Tapusi arī kopīga Palangas un Pāvilostas mobilā aplikācija, kas lejuplādei pieejama **šeit**.

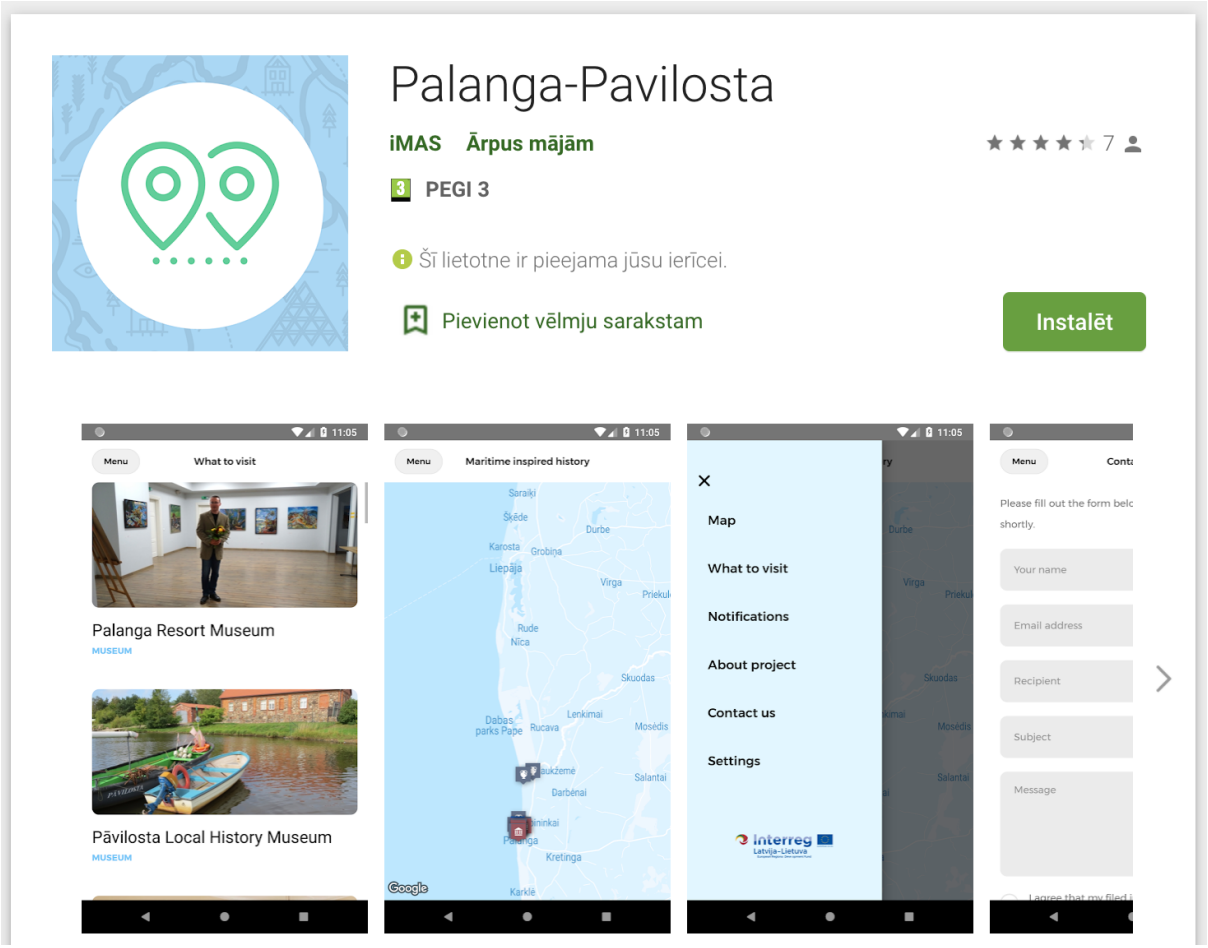

Interreg Baltijas jūras reģiona programmas projekts "**RESQU2**"

Jūras satiksmes apjoms pastāvīgi pieaug, tiek pārvadātas vairāk ķīmisko vielu un pieaug pasažieru skaits. Negadījuma risks arī aizvien pieaug. Bīstami materiāli tiek uzglabāti vai transportēti caur ostām, kurās dzīvo liels skaits cilvēku. Līdz ar to iedzīvotāji var tikt pakļauti negadījuma sekām, piemēram, toksiskiem mākoņiem vai dūmiem, kas izplatās pa gaisu noplūdes vietās. RESQU2 projekta mērķis ir palielināt glābšanas iestāžu un dienestu sagatavotību un mazināt iespējamo liela mēroga incidentu ietekmi jūrā vai ostās.

Latvijas Jūras akadēmija ir projekta RESQU2 sadarbības partneris. Tās uzdevums ir izplatīt iepriekšējo projektu rezultātus Latvijā, organizējot seminārus profesionāļiem, studentiem, glābšanas dienestiem un citiem, kas ir ieinteresēti celt zināšanu līmeni un pilnveidot praktiskās iemaņas.

> **Interreg Baltijas jūras reģiona programmas** projekts "GREEN CRUISE PORT"

Kā viena no aktīvām Eiropas kruīza ostām, **Rīgas brīvosta** no 2016. - 2019. gadam bija iesaistījusies projektā „Zaļā kruīza osta – kruīza ostu ilgtspējīga attīstība”. Tā mērķis ir apvienot Eiropas kruīza ostas, lai kopīgiem spēkiem risinātu tām aktuālos jautājumus, kā arī veicinātu visu projektā iesaistīto ostu ilgtspējīgu un kvalitatīvu attīstību.

Pastāvīga kruīza kuģu izmēru palielināšanās un pasažieru komforta prasību pieaugums no vienas puses, kā arī aizvien stingrākas vides aizsardzības prasības no otras puses, rada nopietnus izaicinājumus Eiropas kruīza ostām, tai skaitā arī Rīgas ostai. Tādēļ tika uzsākts šis projekts, lai ostas ar kopīgiem spēkiem analizētu situāciju un meklētu risinājumus aktuālajām problēmām trijos galvenajos virzienos: ostas infrastruktūras attīstība atbilstoši ilgtspējas kritērijiem; videi draudzīgu sauszemes pasažieru transporta savienojumu izveidošana ar ostu; kruīza pasažieru ekskursiju atstātā ekoloģiskā un ekonomiskā ietekme uz ostu pilsētām.
Rīgas brīvostas pārvalde bija iesaistījusies, lai izpētītu kruīza satiksmei Rīgas ostā būtiskus jautājumus, kā arī apmainītos ar informāciju un apgūtu pieredzi no citām Eiropas kruīza ostām. Tika veikts pētījums par kruīza kuģa apkalpes paradumiem un vajadzībām ostā, kā arī seminārs par ostu maksām.

Rakstu sagatavoja:
Linda Ermiča
vecākā eksperte
VARAM
Attīstības instrumentu departaments
Teritoriālās sadarbības nodaļa